

7 oktober 2020

Tussen lichaam en aarde

De Nieuwe Lichting: Flor Maesen Tamara Beheydt

In deze reeks geven we een curator of kunstcriticus carte blanche om het werk van een kunstenaar naar keuze voor te stellen. Voor dit nummer ging Tamara Beheydt in gesprek met Flor Maesen (1995).

“Ik kan eigenlijk wel wat vakantie gebruiken”, bekent Flor Maesen wanneer ik hem in zijn nieuwe woonst in Kuregem opzoek. De hele zomer was hij aan het werk bij nomadisch curatorencollectief Komplot, waar zijn residentie uitmondde in een buurtfestival met dertien kunstenaars. Een gesprek over verwarring, schaal en het lichaam als een absurd landschap.

Flor Maesen studeerde fotografie aan het KASK, maar zijn oeuvre, dat zowat alle mogelijke media verkent, ontplooit zich als een oneindige cyclus van werken en ideeën, allemaal op een of andere manier verbonden. “Het idee voor *The Land of the Confused*, dat in de vorm van een festival plaatsvond bij Komplot, stond al langer in mijn schetsboek. Het land van de verwarden is een nomadisch land, bewoond door kunstenaars. Er is geen vaste vorm, het land kan steeds opnieuw herdacht worden. Die verwarring bedoel ik hier als uiterst positieve state of mind: een continue stroom van verwarring waarbij je je niet identificeert met wat je doet of bent, maar volledig openstaat voor invloeden, inspiratie en prikkels. Je kan het zien als de wereld bekijken met de open geest en nieuwsgierige ogen van een baby, maar dan wel met een capabel lichaam om ook iets met die invloeden te doen.”

Visioenen

In samenwerking met Komplot groeide de kunstenaarsgroep die bij zijn ‘land van de verwarden’ betrokken was. Hoewel het evenement toegankelijk was voor iedereen, waren de meeste bezoekers lokale bewoners. Komplot maakt het zijn missie om hedendaagse kunst, lokale verankering en participatie samen te brengen. Maesen nam het initiatief, maar lijkt achteraf gezien slechts één van de deelnemende kunstenaars. “Ik bied een kader aan en daarbinnen is iedereen vrij om zijn ding te doen en zijn eigen profiel te behouden. Ik zet dingen in werking en cijfer mezelf vervolgens een beetje weg. Het ontstaan mag mysterieus zijn. Het is een mooie en organische vorm van samenwerken. *The Land of the Confused* zal zich in de toekomst zeker nog op andere plaatsen en in andere vormen manifesteren.

Ik ben een dromer. Ik heb continue waanbeelden, visioenen. Die probeer ik in kunstwerken te gieten, precies zoals ik ze in mijn verbeelding zie. Meestal lukt dat niet, maar dat kan ik accepteren. Sommige ideeën blijven beter als idee bestaan. Het is eigen aan de mens om het enorme verschil tussen fantasie en werkelijkheid te willen oplossen. Maar de fantasie is te groot, de fantasie kan alle kanten uitgaan. Dat is mooi, maar maakt ook brokken.”

Fotografie in het bloed

“Mijn meter, kunstenaar Veronika Pot, gaf me mijn eerste camera en aanzet. Na enkele jaren aan KASK, zocht ik verschillende omwegen om me los te maken van de pure fotografie.” In het tweede jaar van zijn studie

creëerde hij een monumentale reeks *Nudes*, waarin naakte lichamen als deinende landschappen in elkaar overgaan. Een beeld uit de reeks werd door de Belgische band *Whispering Sons* gebruikt als cover voor hun album *Image*. In die vroege werken is de onweerstaanbare drang naar het landschap enerzijds, en het lichaam anderzijds, al voelbaar.

Fotografie speelt nog steeds een rol in zijn oeuvre en uit zijn manier van spreken blijkt dat hij nog altijd een zekere liefde voor het medium heeft. “Het voordeel van fotografie in je lichaam hebben, is dat je alles kan vervormen en vereeuwigen. Dat was mijn oorspronkelijke fascinatie voor het medium: je kan iets uit de realiteit halen, het veranderen, het in een andere wereld plaatsen. Werken gemaakt in een ander medium, die niet goed lukken, kun je fotograferen om er iets anders van te maken.” Tijdens de lockdown creëerde hij een nieuwe reeks stilleven, op basis van restjes van andere werken en kleine gevonden voorwerpen, vereeuwigd voor ze afval worden. De geassembleerde ‘landschappen’ veranderen via zijn fotografisch oog in monumentale scenario’s – sommige zouden sets in een film van David Lynch kunnen zijn.

Flor Maesen, *Fantastic Still Lifes*, 2020 © Flor Maesen

Draaikolk van verwarring

“Ik geef creatieve ateliers voor kinderen. Vaak neem ik ze mee in onderwerpen of vragen waar ik op dat moment zelf mee bezig ben. Zo kwam er een opdracht rond het thema *The Land of the Confused*. Eén jongen maakte een kartonnen draaikolk, met een persoon die door die draaikolk meegesleurd wordt. Dat is voor mij het ideale symbool ervan. De draaikolk is niet dodelijk, maar hoe de wereld zich voordoet aan de mens, die ze met een open geest aanschouwt.” Het is een verbeelding van Maesens levens- en kunstfilosofie.

Het eerste werk dat ik van Flor Maesen zag, was zijn video *The Harvest*, in een groepstentoonstelling bij Base-Alpha Gallery. Ik was diep onder de indruk van de sublieme, zwevende gouden figuur, barok en mysterieus. De video, aangrijpend in al zijn eenvoud en poëtische kracht, is slechts één gedaante van de ‘self-sucking man’, die ook als sculptuur bestaat, en het onderwerp was van een project in Maesens masterjaar. In tegenstelling tot de mens in de draaikolk van het ‘land van de verwanden’, is deze figuur niet vol overgave op de wereld gericht, maar op zichzelf. Het is een ultieme verbeelding van het ego.

“Het menselijk lichaam is een absurd en daarom erg rijk medium om iets te vertellen. Ik ben me heel bewust van hoe fragiel het is, hoe het kraakt en bonkt.” Van *Nudes* tot de ‘self-sucking man’ en levenloze miniatuurlichamen in zijn nieuwe stilleven: Maesen lijkt het lichaam in zijn pure vorm en oppervlak te verkennen. Hij komt heel dicht op de huid: het is via het lichaam dat de wereld, in al haar verwarring, haar invloed uitoefent.

Wroeten in de aarde

In verschillende ingezoomde shots verandert het glanzende gouden lichaam van de ‘self-sucking man’ in een glooiend landschap. De kruising en ontmoeting tussen lichaam en landschap lijken een constante in Maesens oeuvre. Tijdens *The Land of the Confused* creëerde hij zelf een reeks landschapjes van verschillende materialen. Eerder maakte hij al keramieken miniatuurgrotten, bewoond door een mensenlichaam. Ook in deze nieuwe

werkjes is het menselijk lichaam aanwezig. Het gaat echter niet om keramiek, maar om materialen met een geschiedenis: kleine vertrappelde objecten gevonden in de straten van Brussel, klei, aarde en etensresten, of restanten van workshops en andere werken.

Een mysterieuze, magische dialoog tussen de aarde en de mens is er ook in *EARTH II: A Tree of Flesh*, het tweede in een reeks beeldverhalen, dat binnenkort verschijnt. Het verhaal gaat als volgt: “Een dolende man drinkt van een mysterieuze bron, The Violent Spring. Via een soort psychose belandt hij in een andere wereld. Hij krijgt verschillende visioenen en komt uiteindelijk via een draaikolk terug in zijn eigen wereld terecht.” Daar is dat symbool van *The Land of the Confused* weer. De titel van de comic is dan weer gerelateerd aan een sculptuur, performance en lied met dezelfde titel. Elk werk heeft een of meer verbindingen met een of meer andere ideeën.

“Het is altijd de mens geweest. De mens in het landschap, en de mens als landschap. Het landschap als iets levends. Ik zoek continu naar harmonie. Door (soms extreme) vormen en concepten samen te brengen, kan ik er vrede mee nemen.” Waar begint de aarde, het landschap dat we bewandelen, en waar eindigt de mens, het absurde maar capabele lichaam waarmee we ons op die aarde bewegen? Wat betekent het om mens te zijn, op deze aarde te zijn? Flor Maesen wroet in de aarde en verkent het lichaam, op alle mogelijke manieren verbeeldt hij het landschap, de mens en hun onderlinge, betekenisvolle verhouding – in een zoektocht naar een harmonieuze essentie.

HART

Kleine Markt 7-9, bus 26
2000 Antwerpen, België

+32 470 860 275

redactie@hart-magazine.be

[instagram](#)

[facebook](#)

partners:

